

BUKA S ASPEKTA OSOBA OŠTEĆENOGL SLUHA ALMINA BORBA S INKLUIZIJOM

"Blindness separates people from things; deafness separates people from people."

(**"Sljepoća odvaja čovjeka od stvari, gluhoća odvaja čovjeka od čovjeka."**)

Hellen Keller

Ovim citatom poznate američke književnica i aktivistice Hellen Keller počela je prezentacija "Buka s aspekta osoba oštećenog sluha - Moja borba s inkluzijom" naše stipendistkinje Alme Mujanović na ovomjesečnom sastanku studenata stipendista Fondacije Hastor, održanom u subotu, 12.08.2017. godine.

Nakon uvodnih riječi i napomena koje su dali učitelj Ramo i direktor Seid Fijuljanin, Alma je razigrano otvorila svoje izlaganje na već pomenutu temu. Rođena je u Crnoj Gori, odakle se u svojoj desetoj godini preselila u Sarajevo kako bi pohađala školu za djecu s oštećenim sluhom. Danas je studentica treće godine Fakulteta zdravstvenih studija Univerziteta u Sarajevu, na Odsjeku za radiološke tehnologije.

Almin razdragani duh već na početku dao nam je do znanja da je njen problem sa sluhom nije odvojio od ljudi, a ni od ljudskosti. Kroz svoju prezentaciju nam je, uz iznošenje naučnih činjenica, kroz sopstvene anegdote popraćene njenim dovitljivim i humorističnim komentarima govorila o problemima osoba s oštećenim sluhom, svojoj borbi s ovim problemom, te nam pored svega približila ovu tematiku i dala nekoliko savjeta o tome kako da komuniciramo s osobama oštećenog sluha i kako pristupiti ovim osobama uopće.

Oštećenje sluha Almu nije spriječilo da bude aktivna član društva, da se druži i komunicira s prijateljima, da bude uspješna studentica i stipendistkinja na koju smo svi izuzetno ponosni. Sve ovo rezultat je ogromne vježbe i truda koji svakodnevno ulaže u cilju što uspješnije inkluzije. Zahvaljujući brojnim seminarima i konferencijama kojima je prisustvovala širom svijeta, posjeduje izuzetne prezentacijske i komunikacijske vještine, ali i znanja koja je uspješno podijelila s prisutnim studentima.

Almina borba, njen duh i životna postignuća mogu nas podsjetiti na poznatu rečenicu Beethovena, koji je jednom prilikom rekao princu:

"Šta si ti, ti si slučajnost rođenja; šta sam ja, ja sam koji jesam. Ovdje postoji i postojat će na hiljade prinčeva; ali je samo jedan Beethoven."

Almine poruke upućene stipendistima Fondacije Hastor motivirajuće su, pune optimizma i vjere u mlade ljude koje vidi kao nosioce svijetle budućnosti i spašavanja naše zemlje. Njeno izlaganje bilo je, u najmanju ruku, vjetar u leđa svim našim stipendistima koji na sebi svojstven način žele dotaknuti zvijezde namijenjene njima.

Mirza Okić

UNDERCOVERED
izložba fotografija Tesnim Karišik

17. 08. 2017. godine u 14:00h

Galerija:
Kreativni Butik, HAVA Sarajevo *
Terezije bb,
Prvredni grad Skenderija (ulaz od Coloseuma)

* U slučaju da Vam treba pomoći pri traženju lokacije, kontaktirajte nas na broj telefona +387 61 922 422. Kontakt osoba: Sabrina Begović - Ćorić.

TESNIM KARIŠIK AKTERICA DOKUMENTARCA „UNDERCOVERED“

Na 23. Sarajevo Film Festivalu u selekciji takmičarskog programa dokumentarnog filma, 16. augusta premijerno je prikazan dokumentarni bosanskohercegovački film „Undercovered“ u režiji Nejre Latić-Hulusić i Sabrine Begović-Ćorić, a jedna od glavnih akterica ovog dokumentarnog ostvarenja bila je naša stipendistkinja Tesnim Karišik.

U svijetu postoji komad odjeće koji je postao skandalozan nakon terorističkih napada u New Yorku, 2001. godine. Marama. Danas se u svijetu često vode debate o tome da li muslimankama treba dozvoliti nošenje marame na javnim mjestima. Rastom terorističke grupe ISIL koja se predstavlja kao islamska i prijeti slobodnom svijetu uništenjem, marama na glavi žene se sve više posmatra kao prijeteća zastava terorizma. U međuvremenu, u postkomunističkoj i postratnoj Bosni i Hercegovini, mlade žene se sve češće odlučuju na pokrivanje kao izraz slobode vjere i uvjerenja, a ponekad i kao pobunu protiv kapitalističke vizije slobodne žene.

Za ovaj film, njemački list „Suddeutsche Zeitung“ je napisao da je kamen koji razbija predrasude radikalne svjetske desnice i nudi primjer uklapanja vjerskih vrijednosti u savremene društvene tokove. Redateljski tandem Latić-Hulusić i Begović-Ćorić kroz film nas upoznaju sa šest žena, pripadnica islamske vjeroispovijesti, kojima je pripadnost islamskoj religijskoj tradiciji i praksi, kao i nošenje hidžaba, jedan od mnoštva identiteta koji čine njihove živote.

„Tako se, među ostalima, susrećemo s likovnom umjetnicom, fotografkinjom, taksistkinjom, znanstvenicom, dizajnericom, koje slobodno govore o vlastitoj slobodi izbora – odluci o pokrivanju. Donoseći nam niz svjedočanstava, ovaj film zapravo je potpuno opravdan dokumentaristički šamar sveprisutnom stereotipu o ženama koje se pokrivaju radi muškaraca, lišenim vlastitog izbora i donošenja odluka o sebi i svome tijelu.“ (Nikola Vučić)

Tesnim Karišik, Lejla Hidić-Elezović, Amina Ajanović, Đermana Šeta, Merjem Aganović-Veladžić i Nusejba Mehmedović razbile su stereotipnu sliku koja je uveliko prisutna i u bosanskohercegovačkom društvu.

U sklopu premijere filma „Undercovered“, pod istoimenim nazivom, 17. augusta je upriličena i izložba fotografija naše Tesnim koja je posvećena pokrivenim djevojkama i njihovoj svakodnevnicici. Tesnim Karišik uveliko važi za mladu i perspektivnu fotografkinju što potvrđuju mnogobrojna priznanja i nagrade osvojene u kratkom periodu.

Džulisa Otuzbir

Stipendisti Fondacije Hastor, osim po uspješnosti, poznati su još i po mjesecnom volontiranju s mlađim učenicima stipendistima. Pored obaveznih tema, studenti svojih deset sati volontiranja vrlo često iskoriste uz različite aktivnosti, hobije, izlete i slično. Prije nekoliko sedmica, naš stipendista Mehmed Mehić u redakciju je poslao video koji je bez daha ostavio sve u našoj fondaciji, a i van nje.

Mehmed Mehić stipendista je Fondacije Hastor od 2006. godine. Osnovnu školu je završio u Bužimu, nakon čega upisuje Srednju umjetničku školu u Bihaću. Trenutno je student Muzičke akademije u Sarajevu. Kroz skoro jedanaest godina s titulom stipendiste prolazio je kroz mnogobrojne zadatke, od terena do administracije. Trenutno volontira u Sarajevu sa stipendistkinjom Adnom Oraščanin, slijepom djevojčicom iz Bosanske Krupe koja pohađa šesti razred u Centru za slijepu i slabovidnu djecu u Nedžarićima. Njihov način volontiranja je malo drugačiji. Mehmed svoje volonterske sate provodi u cilju ispunjenja Adnine želje – da pored toga što svira harmoniku, također, nauči svirati i gitaru. Laganom vježbom, akordima i klasikom polahko postiže željene rezultate.

"Pored toga što je odlična učenica, Adna pažljivo sasluša i dodatno vježba kako bi postigla što bolje

rezultate. Ima jako izražen sluh što se odražava tokom sviranja pjesama. Svaki odsvirani ton izražava posebnu emociju koju možete osjetiti u pjesmi „Sve je laž“ koju smo snimili na našem zadnjem ovomjesečnom volontiranju. Također, vrlo dobro svira i klasične kompozicije“, ističe njen ponosni mentor.

Adna i Mehmed su izvanredan primjer da se volontersko vrijeme uvijek može potrošiti na pravi način, ukoliko imamo potrebnu volju i želju. Sve je moguće kada je obrazovanje izbor prije svakog drugog izbora.

Cover pjesme „Sve je laž“ u izvedbi Adne i Mehmeda možete pronaći na našoj facebook stranici, a snimak je nastao na njihovom volonterskom sastanku u Bosanskoj Krupi.

Hanka Mujkić

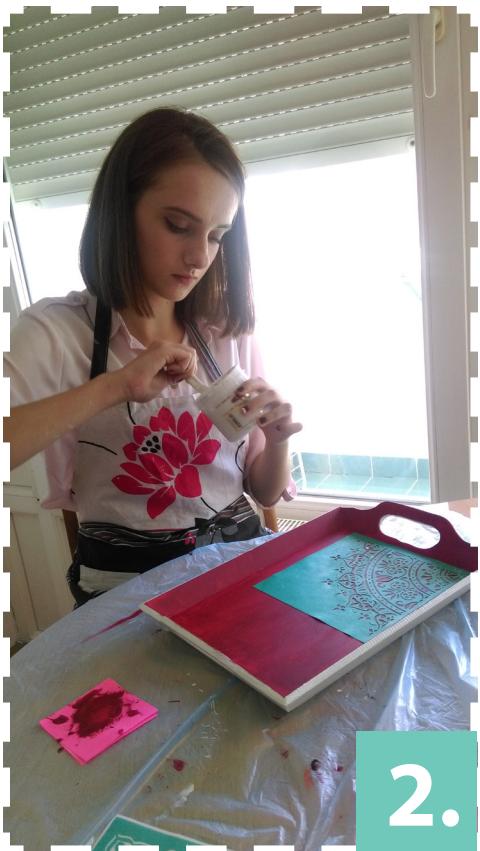
Prijedlog za izradu dekupaža nam stiže od stipendistkinje Berine Baraković i učenice s kojom ona volontira, a ovaj dekupaž nastao je na njihovom volonterskom sastanku.

**POTREBAN
MATERIJAL:**

akrilna boja, reljef pasta, lak, šablon, četkica za bojenje, špahtla za nanošenje reljef paste, predmet na kojem radimo.

POSTUPAK IZRADE:**1.**

Obojimo drveni predmet željenom akrilnom bojom i pustimo da se osuši.

2.

Zalijepimo šablon na mjesto gdje želimo da nam bude oslikan reljef. Špahtlicom nanosimo reljef pastu, ne toliko debelo, tek toliko da se vidi izbočenje. Lagano odstranimo šablon i odmah ga operemo (šablon se može koristiti i više puta ako se pravilno održava).

3.

Osušiti reljef pastu (po želji može se obojiti). Sve dobro osušiti i popraviti ako ima nekih prelaza ispod šablonu, te prelakirati (može se lakirati i po nekoliko slojeva). Potom dobro osušiti (potrebna su oko 24h da bi se lak u potpunosti osušio).

Pri sušenju može se koristiti fen za kosu. Ako uvidite da su vam akrilne boje i suviše guste, poželjno ih je razrijediti vodom.
Za izradu su potrebna oko 2 sata.

U Domu kulture u Miričini, Seudin Kovačević zakazao je volontiranje za 9. juli, od 9 do 14 sati. Odlučih da prisustvujem prvi čas tom druženju. Računam da mi treba 2 sata i 30 minuta vožnje. U 6:30 krećemo Fadila i ja iz Vogošće i uz program radio Kalmana stigosmo tačno u 9 sati pred Dom kulture u Miričini. Čekam deset minuta, ali Seudina nema. Na broj telefona koji imam ne javlja se. Zovem Zemiru Bektić koja mi reče da je Seudin promijenio broj telefona, ali da ona zna gdje Seudin stanuje pa možemo otici do njega kući, što ja rado prihvatih.

Seudinova majka nam reče: „*Seudin još spava.*“

Zamolih je da ga probudi, a Zemiri se zahvalih i rekoh joj da se vrati kući. Sjedoh u auto da sačekam dok se Seudin spremi.

Seudin ubrzo stiže i kaže: „*Ja sam zakazao sastanak ispred Doma kulture u 10 sati!*“

Odlazim u obližnju kafanu s Fadilom da popijem kahvu i sačekam 10 sati. Na mom mobitelu piše od 9h, a Seudin kaže od 10h. Ko li je pogriješio pa sam ja morao sahat ranije ustati i sad omogućiti Seudinu da pozove učenike jer sam ja stigao?! Poslije 10 sati nađoh se u Seudinovoј sobi gdje on s učenicima obrađuje planirano, a na stolu čips, grisini i druge grickalice, kao i čaše soka. Kratko porazgovarah s prisutnima pa ih ostavih da se druže, a ja sa Fadilom krenuh ka Vogošći .

U Gornjem Rahiću, Emina Kovačević i Amela Sivčević zakazale volontiranje za 25. juli, od 11 sati, s 8 osnovaca, a u Čeliću Emina Bećirević od 15 sati sa 7 osnovaca i 3 srednjoškolca.

Probudih se u 6 sati. Sijeva i grmi. Razmišljam: do Čelića i nazad preko 400 kilometara, ali 3 studenta, 3 srednjoškolca i 15 osnovaca. Treba ih posjetiti. Spremamo se Fadila i ja i krećemo. Već od Srednjeg počinje kiša. Preko Nišića auto u kanalu. Pitam vozača mogu li mu šta pomoći, a on kaže:

„*Zvao sam vučnu službu, ne treba ništa. Hvala!*“

Produžim dalje, a kiša sve jače pljušti, brisači jedva stižu da je skinu s prednjeg stakla auta. Ispred Stupara sudar. Jedno auto na lijevoj strani zaustavilo se na braniku pored ceste, a drugo na desnoj strani u kanalu, oba s prednje strane dobro razbijena. Pojačam opreznost i stižem u Gornji Rahić u 11 sati, a i kiša prestade padati. Zovem Eminu Kovačević, a ona kaže da je bolesna.

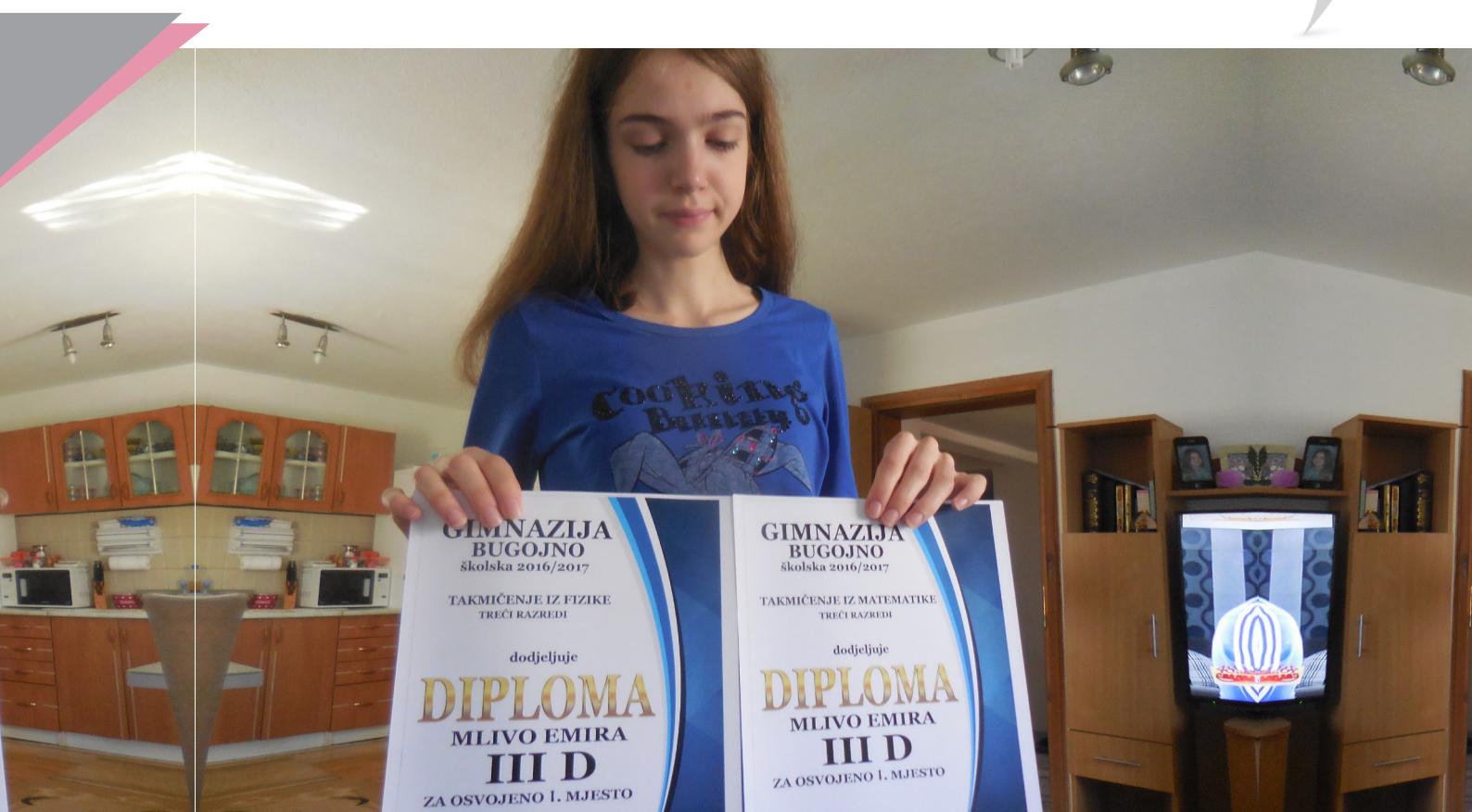
Pitam: „*Pa što me nisi nazvala?*“ Nema odgovora.

„*Znaš li da ćeš ostati bez stipendije?*“ Nema odgovora.

„*Imaš li mi šta reći?*“

„*Nemam ništa!*“, odgovori kratko.

„*Uredu.*“ rekoh i prekidoh razgovor.

Amelu Sivčević zatekoh u učionici kako s učenicima obraduju planirano za danas. Ukratko mi objasni šta misli danas odraditi. Učenici mi se pohvališe da su dobri đaci i da ih ima koji su osvojili bonus. Pohvalih ih pa poslije kraćih uputa kako učiti u idućoj školskoj godini pozdravih se i uputih ka Čeliću. U Čeliću, u Gradskom parku, u 15 sati nema stipendista Fondacije Hastor. Zovem Amelu iz Administracije da mi provjeri gdje je Emina Bećirević. Dok pijem sok s Fadilom u kafani Gradskog parka, nazva me Amela i kaže da je Emina zakazala od 16 sati, da je to ista greška kao i sa Seudinom. Još jedan izgubljeni sahat vremena.

U 16 sati stiže Emina i s pozdravom kaže: „*Bila sam ubijedjena da ćete doći, jer me Amela nikad nije nazvala do danas.*“ Dan je topao, ali u parku je jako priyatno, pogotovo poslije 16 sati. S ovim vrijednim učenicima zadržah se duže nego što sam planirao, ali u 17 sati krenuh za Vogošću.

U Livnu Amela Milak, Daut Đonlagić i Mirza Murga zakazali su volontiranje sa 14 učenika srednjih škola u parku, od 9 do 14 sati. Poranih da stignem prije velikih vrućina. Oko 10 sati zatekoh ih u parku, igraju odbojke. Daut mi objasni da su prvi čas

obradili obaveznu temu.

„Sad se malo igramo, a poslije ćemo ići na Duman izvorište rijeke Bistrice koja protiče kroz Livno, ako ste voljni, podžite i Vi sa nama?“

Prihvatih poziv, pa poslije razgovora krenusmo ka Dumanu. Iako je temperatura preko 30 °C, na izvorištu bijaše jako priyatno. Mirza nam ukratko opisa ovo mjesto pokazujući izvore pojedinačno i vrijednost ovog mjesta, kako turističke atrakcije, tako i pitke vode za Livno. Poslije kraćeg razgovora kako se pripremiti za iduću školsku godinu, Fadila i ja se uputisemo ka Vogošći.

Prolazeći kroz Bugojno sretoh se s Emirom Mlivo koja mi se pohvali da je osvojila prvo mjesto na takmičenju iz fizike i matematike. Gledajući njene diplome, sjetih se i Nermane Hajdarević iz Busovače koja mi se, također, pohvalila da je i osnovnu i srednju školu završila kao učenik generacije što je najveće priznanje učeniku od strane nastavnog kolektiva. To je još jedan razlog da budemo ponosni na naše stipendiste.

Ramo Hastor

Nije teško zapaziti rad studenata stipendista koji aktivno djeluju izvršavajući obaveze prema Fondaciji Hastor pored školskih obaveza. Njihov rad ne samo da daje rezultate, već je i prepoznat zbog čega je ovaj put za stipendistkinju mjeseca odabrana Marija Mrđa.

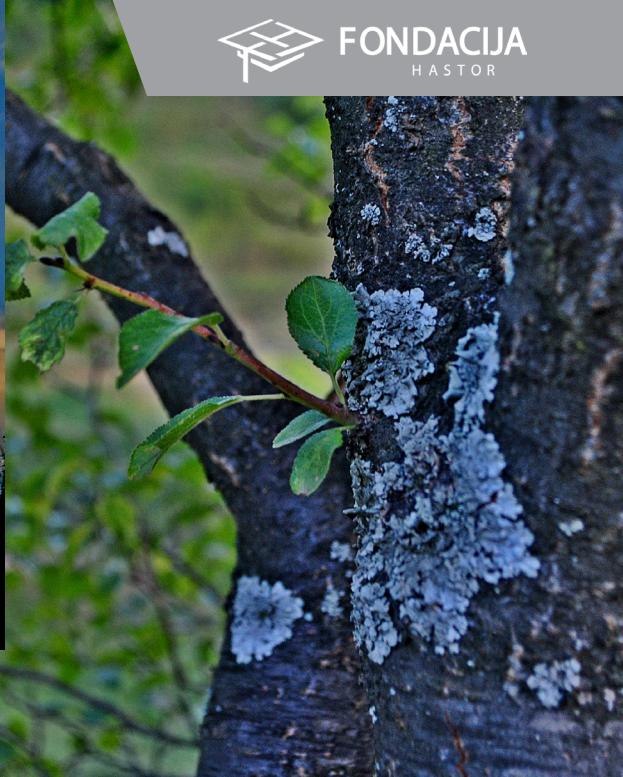
Marija je rođena 1994. godine u Bosanskom Petrovcu, a svoje djetinjstvo je provela u Derventi gdje trenutno živi. Apsolventica je Edukacijsko-rehabilitacijskog fakulteta na Odsjeku za poremećaje u ponašanju na Univerzitetu u Tuzli.

Istiće kako voli rad s ljudima, što pripisuje tome što je veoma pričljiva i vesela osoba. Ono što je ispunjava su putovanja i upoznavanje s novim stvarima. Slobodno vrijeme koristi da gleda kriminalističke emisije i čita razne članke i knjige o ovisnostima. Također, voli da izlazi i provodi vrijeme s prijateljima. Pronalazi vrijeme i da se povuče u svoj mir i posveti pisanju poezije, pa se rado sjeća kada je još u osnovnoj školi glumila u predstavama i išla na takmičenja u recitovanju na kojima je osvajala prva mjesta.

Stipendistkinja Fondacije Hastor je već 10 godina, a za Fondaciju ističe da je jedna velika porodica na koju se uvijek može osloniti i zatražiti pomoć. U njenom odrastanju je uvijek imala veliki značaj, a posebno joj je pomogla da odraste u zreliju i odgovorniju osobu jer ju je na neki način podsticala da uvijek ostvari što bolje rezultate u svim poljima i da se može slobodno pohvaliti kako je uspješna u onome što radi. Pomogla joj je da bolje shvati mlade s obzirom da volontira svaki mjesec s njima, a i da pronađe način kako da stekne njihovo povjerenje i uspostavi kontakt.

Voljela bi da se u budućnosti bavi svim onim što će joj donijeti diploma socijalnog pedagoga, od rada s djecom pa i do maloljetnih prestupnika i ovisnika o drogama. Zbog toga je veoma zahvalna Fondaciji Hastor, jer pruža dobronamjerne kritike i podršku kako bi bili uspješniji, samostalniji i obrazovani ljudi.

Sadžida Kosovac

Hanka Mujkić

Draga Fondacijo,

još jednom želim da vam se zahvalim za sve što ste učinili za mene. Ova godina je bila posebno uzbudljiva, zbog jedne velike promjene u mom životu; primljena sam na Koledž ujedinjenog svijeta s još 24 učenika iz BiH. Seleksijski proces je bio poprilično rigorozan, i zato sam posebno ponosna što mogu s vama da podijelim ovaj veliki trenutak mog života. U zadnje dvije godine, koliko sam vaš stipendista, bili ste mi podrška kakva mi je bila potrebna, i ne mogu da izrazim koliko ste mi pomogli, niti da vam se dovoljno zahvalim. Sada, na ovoj prekretnici, kad mi se pruža prilika da učim na jednom prestižnom svjetskom koledžu s vršnjacima iz cijelog svijeta, u novom gradu i novoj školi, veliko je olakšanje znati da ste tu za mene. Obrazovanje mi daje nadu u jednu uspješniju i bolju budućnost, i nadam se da će u toj boljoj budućnosti naći način da vam se nekako odužim za tu ogromnu podršku, i činim to što vi činite svih ovih godina; pomažete da Bosna i Hercegovina bude bolje mjesto za život.

Također, ove školske godine sam učestvovala na državnom takmičenju u spelovanju, a bila sam i dio projekta posjete Karađoz-begovoj medresi u Mostaru, koju je organizovalo Međureligijsko vijeće u BiH, kao i razmjene učenika između Trebinja i Goražda. Također mi je poslana lista projekata za volontiranje u zajednici od strane koledža, tako da se posebno radujem početku nove školske godine. Što se tiče raspusta, radila sam na završavanju romana, koji je napokon gotov u julu ove godine.

Nadam se da će i ubuduće moći da vas obradujem svojim uspjesima i opravdam vaše ukazano povjerenje.

Puno pozdrava,

Lana Parežanin
Trebinje

FONDACIJA HASTOR

Bulevar Meše Selimovića 16, Sarajevo
033 774 789
033 774 823
fondacija@hastor.ba

REDAKCIJA

Džulisa Otuzbir
Sadžida Kosovac
Hanka Mujkić
Mirza Okić

Maida Husnić
Lejla Đonlagić
Nirvana Žiško

FONDACIJA
HASTOR